

FURIÓ, Vicenç. *Arte y reputación. Estudios sobre el reconocimiento artístico.* Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona, 2012. *Memoria Artium*, 12. 248 pàgs. [17,5 x 24].

Conjunt d'estudis realitzats pel professor titular d'Estètica i Teoria de les Arts de la Universitat de Barcelona. Els treballs se centren en la problemàtica de la valoració dels artistes i les obres d'art. L'autor considera que exceptuant algunes grans figures, la majoria d'artistes gaudeixen d'un reconeixement oscil·lant durant les diverses etapes i que aquest depèn del gust dominant. Mesura la seva importància des de diverses òptiques: lloances que es troben en els llibres, longitud o nombre de paraules que tenen dins d'una enciclopèdia d'art, etc... Normalment, uns anys després de la seva mort baixa el reconeixement i prestigi d'un artista i després torna a augmentar la seva rellevància.

De vegades no resulta fàcil realitzar una valoració exacta d'un artista i revisar la seva vàlua d'una manera objectiva. L'autor mostra una escala de consideració (que inclou des de l'artista molt valorat al no valorat) en el segon capítol. També destaca el redescobriments de figures que estaven pràcticament oblidades en els darrers anys (com la de Georges La Tour), l'oblit d'alguns autors que tingueren gran consideració en vida i a la inversa d'autors que varen començar a ser reconeguts una vegada ja morts.

Tot i que la pintura ha estat més valorada que la escultura, el capítol tercer el dedica a l'escultura clàssica i a l'importància que aquesta va tenir per al col·leccionisme no solament d'originals, sino de còpies que restaven en propietat dels monarques i els grans dignatàris. De com hi hagué unes estàtues que varen ser un referent destacat durant molts segles.

Dedica el capítol quart a l'anàlisi de l'art contemporani. Moltes de les obres de les avantguardes, al apartar-se dels criteris acadèmics, tardaren un temps en captar l'interès de molts sectors. Posa exemples concrets d'artistes (Marcel Duchamp, Edward Munch, Pablo Picasso) que varen obtenir l'esmentat reconeixement entre trenta i setanta anys mes tard de la producció d'una obra. Actualment es recolzen projectes d'artistes des del sector públic.

Revisa algunes obres i observa com s'ha modificat el seu criteri i plantejament: el Pavelló alemany de Mies van der Rohe a Barcelona, "Las Meninas" de Velázquez i "Les Demoiselles d'Avignon" de Picasso, per verificar que tot i que en el seu moment no varen tenir un reconeixement de la crítica i els historiadors de l'art, amb el temps s'han modificat aquests criteris. El mateix havia passat amb obres de connotació política com la de Jacques-Louis David "Marat asenado" o bé la d'Eugène Delacroix "La barricada". També la manera d'interpretar-les per mitjà de l'iconografia, formalment, etc... pot anar canviant.

Acaba el seu treball amb una referència a James Elkins i al seu llibre *Stories of Art* (2002), referit a les narratives alternatives. Destaca la importància que tenen en les històries de l'art les etapes corresponents al Renaixement i a l'art Modern. Es més cal

tenir presents altres aspectes determinants com els ideològics, polítics, nacionalistes, que poden servir d'orientació a un relat historiogràfic i sobretot remarcar que el llenguatge en el qual s'escriu i es llegeix bàsicament l'història de l'art és l'anglès.

L'autor tracta de revisar el tema des de diversos àmbits, i ha procurat redactar el treball seguint un relat objectiu que permeti al lector comprendre alguns aspectes de la teoria de l'art actual.

IHE

(Secretaria de la revista)

Traducción de la reseña anterior:

Conjunto de estudios realizados por el profesor titular de Estética y Teoría de las Artes de la Universitat de Barcelona. Los trabajos se centran en la problemática de la valoración de los artistas y de las obras de arte. El autor considera que exceptuando algunas grandes figuras, la mayoría de artistas gozan de un reconocimiento oscilante durante las diversas etapas y que el mismo depende del gusto dominante. Mide su importancia desde diversas ópticas: alabanzas que se encuentran en los libros, longitud o número de palabras que tienen en una enciclopedia de arte, etc... Normalmente, unos años después de su muerte baja el reconocimiento y prestigio de un artista, aunque después su relevancia vuelve a aumentar.

A veces no resulta fácil efectuar una valoración exacta de un artista y revisar su valor de un modo objetivo. El autor muestra una escala de consideración (que va desde el artista muy valorado al no valorado) en el segundo capítulo. También destaca el redescubrimiento de figuras que se encontraban prácticamente olvidadas en los últimos años (como la de Georges La Tour), el olvido de algunos autores que tuvieron un gran reconocimiento en vida y al revés de autores que empezaron a ser reconocidos una vez muertos.

A pesar de que la pintura se halla más valorada que la escultura, el capítulo tercero se encuentra dedicado a la escultura clásica y a la importancia que ésta tuvo para el coleccionismo no sólo de originales, sino de copias que eran propiedad de monarcas y grandes dignatarios. De cómo hubo unas estatuas que fueron un referente destacado durante muchos siglos.

Dedica el capítulo cuarto al análisis del arte contemporáneo. Muchas de las obras de las vanguardias, al apartarse de los criterios académicos, tardaron un tiempo en captar el interés de muchos sectores. Pone ejemplos concretos de artistas (Marcel Duchamp, Edward Munch, Pablo Picasso) que obtuvieron el mencionado reconocimiento después de treinta años y éste puede darse hasta setenta años más tarde

de la producción de una obra. Actualmente se apoyan proyectos de artistas desde el sector público.

Revisa algunas obras y observa como se ha modificado su criterio y planteamiento: el Pabellón alemán de Mies van der Rohe en Barcelona, “Las Meninas” de Velázquez y “Les Demoiselles d’Avignon” de Picasso, para comprobar que a pesar de que en su momento no tuvieron un reconocimiento de la crítica y los historiadores del arte, con el transcurso del tiempo se han modificado dichos criterios. Lo mismo había ocurrido con obras de connotación política como la de Jacques-Louis David “Marat asesinado”, o bien la de Eugène Delacroix “La barricada”. También la manera de interpretarlas mediante el uso de planteamientos iconográficos, formales, etc... puede ir cambiando.

Acaba su libro con una referencia a James Elkins y a su volumen *Stories of Art* (2002), referida a las narrativas alternativas. Destaca la importancia que tienen en las historias del arte las etapas correspondientes al Renacimiento y al arte moderno. Además es preciso tener en cuenta otros aspectos determinantes como los ideológicos, políticos, nacionalistas, que pueden servir de orientación a un relato historiográfico y sobretodo destacar que el lenguaje en el que se escribe y se lee básicamente la historia del arte es el inglés.

El autor trata de revisar el tema desde diversos ámbitos, y procura redactar el trabajo siguiendo un relato objetivo que permita al lector comprender algunos aspectos de la teoría del arte actual.

IHE

(Secretaria de la revista)